

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Jansse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Batavia; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen
Adm.-adres: Oosterbaan & Le Colnatre N.V. — Goes

Postrekening Nummer 406040 ten name van
BUREAU „DE REFORMATIE“ — GOES
Telefoon 2424

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling
Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar
Advertentiën: 10 cent per mm, Losse nummers 20 cent

INHOUD: Hoofdart.: Sikkels boodschap omtrent de kerk, 6. — Uit de Schrift: Lach en ernst (Col. 2:16a, 18a; 3:5a, 12a). — Kerkelijk leven: „De eerste en de laatste Bijbelhoofdstukken“, 2 slot, Wat de B. A. Bos vergeet. Naar aanleiding van „Grootegast“, 4. — Opv. en Onderwijs: Grondslag en doel van de Chr. School, 1.

— Zend. en Evang.: Vriendschap met de wereld, vijandschap tegen God, 2 slot. Kort verslag van enkele vergaderingen van zendingseputaten. — Gedicht. — Lit. en Kunst: Twee kinderbijbels. — Groninger Brieven. — Perschoon. — Kerknieuws. — Kracht en Doel der Politiek: Publicatie van de correspondentie tusschen het Centr. Comité der A.R. Partij en het Amersfoortsch Comité.

Sikkels boodschap omtrent de kerk, VI

HOOFDARTIKEL

6. DE STRIJD VOOR DOORGAANDE REFORMATIE.

De strijd om de reformatie der kerk zooals hij die in 1886 en '87 voerde, was voor Sikkels niet anders dan het begin van een worsteling welke heel zijn leven heeft gevuld en al zijn krachten verteerd. „Smeekende om genade tot herderlijke trouw“, zoo verklaarde hij dertig jaar later, „heb ik zoo mee de Kerk des Heeren, het erfdeel der vaderen, als Kerk van Christus naar Gods heilig recht, zoeken te reformeeren, in wederkeeren tot de heilige zuivere Belydenis naar het Woord van God“.²⁵⁾

Deze blijvende strijd was veel zwaarder dan wat in de bewogen crisis-dagen in den Doleantie-tijd moest worden ondernomen. In de tachtiger jaren waren „de bergen, op welke de Heere zijn Sion gebouwd wil zien, om als een stad op een berg in haar beteekenis en waarde zich te openbaren..... door de nevelen heen gebroken“. En ze hadden „in het heerlijke licht en in de bekoring van haar bedoelen de krachtiger ontwaakte geesten, die in het leven verrijkte geesten onder ons gereformeerde overblijfsel vervoerd“. „Uit de spelonk en de kloof“ kwam „de duive Gods uit“ en „het bewuste pittige leven“ worstelde op uit de diepte en de dalen naar den berg omhoog. Maar ach! — zoo klaagt Sikkels veel later, „wat is de weg steil en moeilijk in het stijgen, en wat is de kracht van ons, die op den platten grond geboren worden, gering! Hoe velen dreigen achter te blijven! Hoe gedurig neigt men, om het op te geven! Waarom nu maar niet hier of daar op de helling de tent opgeslagen? Waarom maar niet met enkelen op een lief plekje gebleven? Zoo geestdriftvol vroolijk als men optrok, zoo stil en zuchtend wordt het nu! De voorgangers, die voorgangers blijven, loopen haast alleen. En wat is de top nog ver!“²⁶⁾

In de meer dan dertig jaren gedurende welke Sikkels zwoegde om de kerk zijner dagen op te stuwen tot een leven uit en naar het woord des HEEREN heeft Sikkels zeer veel geschreven. Bijna week aan week verschenen zijn levende, dikwijls hartstochtelijke, artikelen in zijn blad. En daarin ging het hem, waar hij ook over schreef, in laatste instantie altijd om de kerk.

Sikkels profeteert vóór de kerk over de kerk. Met warme, pastorale bewogenheid lokt hij haar naar haar Heiland en tot de heerlijkheid van haar leven als bruid van Christus. Meedoogenloos geeselt hij haar vijanden. En rusteloos richt hij de lichtbundels van zijn profetisch getuigenis op de menigte gevaren, die haar overal omringen en de strikken, die haar op haar pelgrimstocht door de wereld en tijden permanent worden gespannen.

Wij willen een paar dominerende momenten uit Sikkels prediking over en voor de kerk noemen.

7. ALLEEN CHRISTUS REGEERT OVER DE KERK.

Met groote trouw heeft Sikkels steeds het pleit gevoerd voor de geloovige erkenning van het door Christus over zijn kerk uitgeoefende gezag.

Het groote gevaar, dat de kerk ten aanzien van het gezag voortdurend bedreigd is immers steeds dit, dat openlijk of bedekt, bewust of onbewust mensche-lijke macht, in wat voor vorm ook, over de kerk gaat heerschen en daarin als wettige macht wordt erkend en gehoorzaamd.

Deze heerschappij van menschen „mag in Christus“ Kerk niet bestaan en geduld worden. Zij moet worden weerstaan en uitgedreven als Hagar, die zich ten koste van hare vrouw verheft. Geen heerschappij van predikanten of ouderlingen, geen heerschappij van diakenen of kerkvoogden, geen heerschappij ook van lidmaten, van machtigen of vromen, van rijken of edelen, van heeren of geleerden.

De eerbiediging van het gezag in de vreeze Gods is volstrekt niet, dat de ééne mensch heeft te bevelen en de andere te gehoorzamen; dat „de heeren“ het maar weten moeten en „het volk“ zich stil moet houden; dat sommigen door hun wil of onwil beslissen en anderen zich moeten onderwerpen of heengaan. Neen, maar dat God gevreesd worde, die alleen alle macht heeft, en die aanwijst, wie Hem in de uitoefening der macht zullen dienen, en waarover hun regering gaat, en hoe zij die hebben te oefenen“.²⁷⁾

In de kerk nu heerscht alleen Jezus Christus. De gereformeerden belijden, dat God de absolute heerschappij over wereld en kerk gelegd heeft op den Christus. En nu oefent Christus die macht over zijn kerk uit door zijn Geest en Woord. Daarbij maakt Hij wel van mensche-lijke ambtsdragers gebruik, maar Hij geeft aan hen geen andere dan een bedienende macht. Dat wil zeggen: de leden der kerk, aan wie zulk een ambt wordt opgedragen, „bezitten“ geen andere macht en oefenen dan ook geen andere macht uit dan die welke het door hen bedienende woord Gods bezit. Van zichzelf bezitten zij — evenmin als de kerk — geen andere macht. De ambtsdragers zijn van 's Heeren wege „ambtelijk geroepen, om zijne kudde te vergaderen. Niet hunne, maar zijne kudde. Tot de Kerk komen zij als dienaren van Christus. Zóó worden zij geroepen. Zóó worden zij bevestigd. Zóó leggen zij hunne belofte af. Over de Kerk hebben zij zelve niets te zeggen; zij komen tot haar als dienstknechten, door Christus gezonden, om Hem te dienen; om in zijne Kerk alles te doen, wat Hij beveelt. Hunne berekening, hun wil en zin moeten hier buiten staan. Brengen zij die in, zoo dragen zij het valsche reglementaire beginsel, het beginsel van mensche-lijke heerschappij, de Kerk van Christus binnen. Zij vergripen zich dan aan het heilige. Zij brengen als Nadab en Abihu vreemd vuur, hun eigen vuur, in de wierookvaten des Heeren en zullen hun oordeel dragen (Lev. 10).

De Heere is jaloeersch op zijne Kerk, zijn Gekohte, zijn Bruid, zijn Tempel, hoe onvolkomen ook hare openbaring op aarde is“.²⁸⁾

Het is nu de taak van de kerk alleen zulken als regeerders te erkennen, die Christus als ambtsdragers

aanwees en die het hun toebefrouwde ambt overeenkomstig zijn wil uitoefenen.

„Wij mogen“, aldus Sikkels, „in de Kerk alleen als regeerders erkennen degenen, die God daarvoor gaf. Christus is de éénige Koning der Kerk, de gezalfde Zoon van David. Hij alleen beveelt hier de zijnen te vergaderen, te leeren en te leiden. Geen gehoorzaamheid mag hier aan iemand bewezen worden tegen den koninklijken wil van Christus, tegen het Woord Gods.

Alle opzieners zijn hier slechts dienaars van Christus. Niet aan hun willekeur, maar alleen aan Gods Woord is de Gemeente onderworpen. En zij hebben dan ook niets, niets anders te doen, dan de Gemeente des Heeren te vergaderen, te hoeden en te weiden naar het bevel van Christus, naar het Woord Gods.

Alle gezag, dat opzieners over de Kerk van Christus willen uitoefenen buiten of boven dit aangevonden werk is aangematigd, is schuldig verrijpt aan het gezag des Koning, is revolutie in de Kerk van Christus. Die aanmatiging mag de Gemeente des Heeren niet dragen; zij mag daaronder niet bukken; zij moet zich daartegen verzetten. Zij moet haar Koning trouw zijn.

Alle aangematigd gezag is valsche. Het behoort tot de valsche Kerk en moet door alle geloovigen met de valsche Kerk verworpen worden, gelijk de Heere het in den dag van zijn toekomst zal verdoemen.

Het aangematigd gezag is uit den vader den duivel. Die is van den beginne de vertegenwoordiger van het valsche gezag. Die wekte de vleeschelijke heerschappij onder menschen op en vordert hare huldiging. Die leert alle vleeschelijke heerschers anderen den voet op den nek zetten, waar geen heerschappij hen voegt. Die belaaft alle vrijheid, welke zich op den Heere onzen God, op zijn recht en wil en Woord, beroept. Die eert alle mensche-lijke hoogheid mits ten koste van de souvereiniteit Gods. Die streelt in de Kerk alle vleeschelijke hoogheid en heerschappij, mits ten koste van de heerschappij van Christus en de gehoorzaamheid aan het Woord Gods.

„Wedersta den duivel!“ — zoo geldt het daarom voor de Kerk van Christus, ook in het vraagstuk van het gezag.

Door leeren en voorbeeld.

„Wedersta den duivel!“

Door te leeren de waarheid Gods in het stuk van het gezag met ontmaskering van vleeschelijke heerschappij.

En door het voorbeeld te geven in het verwerpen van het valsche gezag“.²⁹⁾

Wanneer deze dingen gezegd worden moet steeds voor oogen staan, dat de kerk van Christus a m b t e l i j k uitsluitend als plaatselijke kerk optreedt en arbeid. Er zijn daarom geen andere dan plaatselijke ambtsdragers. En alleen deze ambtsdragers, samenkomen in den kerkeraad van de plaatselijke gemeente, vormen het bestuur van de kerk. De plaatselijke kerkeraad vormt het éénige bestuur der kerk.

„Wat de vergaderingen der Kerken in Classen en Synoden aangaat, deze dienen slechts tot oefening van gemeenschap, tot wederzijdsche hulp en bijstand en tot onderling opzicht, opdat het leven en de gemeenschap der plaatselijke Kerken recht sta en zich regelmatig uitwerke. Ook tot eendrachtig optreden naar buiten; tot gemeenschappelijke handhaving en uitwerking der Belydenis; tot regeling in den arbeid der Zending. De Synodetaak kan en mag nooit anders dan een tijdelijke, een oogenblikkelijke zijn, dewijl er geen Synode of Classe als kerkelijk lichaam bestaat; deze

²⁵⁾ Hollandia, 20-5-1916, No. 1420.

²⁶⁾ Hollands Kerkblad, 12-8-1897, No. 442.

²⁷⁾ Hollands Kerkblad, 8-10-1898, No. 501.

²⁸⁾ Idem, 1-10-1898, No. 500.

²⁹⁾ Idem, 8-10-1898, No. 501.

vergaderingen zijn alleen samenkomsten van Kerken, die slechts enkele uren of dagen duren en daarna er niet meer zijn. Een Synode of Classe is niet een soort bestuur, dat zijn vaste vergadering houdt, zijn eigen taak heeft, en zijn werk tot een volgende Synode-samenkomst kan uitstellen. Elke synodale of classicale vergadering heeft haar taak af te doen; zij houdt daarmee op te zijn; en iedere volgende vergadering ontvangt een nieuw bestaan door de geloofsbrief van de afgevaardigden der Kerken en een nieuwe taak door de lastbrieven en wat verder uit de Kerken inkomt, naar den regel, die in de Kerkenorde is overeengekomen. Een vaste, eigen taak van Synoden, die van Synode tot Synode zou loopen als „Synodewerk”, waartoe de Kerken geen opdracht hebben te geven en die geen taak der Kerken is, zulk een werk bestaat niet. Dat de Generale Synode de Kerkenorde bijhoudt en over de Belijdenis oordeelt, geschiedt slechts krachtens de gezamenlijke opdracht der plaatselijke Kerken, die zich tegenover elkaar verbonden hierin niet afzonderlijk te handelen en die op dit accoord hun kerkverband doen rusten. Hierbuiten en hierboven bestaat er geen vast synodewerk; wat buiten Kerkenorde en Belijdenis gaat heeft de Synode slechts te behandelen voorzover de Kerken haar hierover opdracht geven of voor zooveel het uit de Kerkenorde volgt. De Kerken kunnen daarbij echter nooit haar eigen taak aan een Synode overdragen.”⁴⁰⁾

⁴⁰⁾ Idem. 26-10-1901.

LACH EN ERNST

„Dat u dan niemand oordeele.....
Dat dan niemand u overheersche.....
Doodt dan uw leden.....
Zoo doet dan aan.....”

Coloss. 2 : 16a, 18a,
3 : 5 a, 12a.

Dat God om Satan kan lachen en doen lachen, omdat Hij hem als tegenpartijder zoo volkomen ernstig nam, zagen we uit Col. 2 : 15 een vorig maal. Toen was ons thema dus: ernst en lach, de laatste ontplooit zich uit kracht van den eersten.

Maar nu dan, wat voorts ons zelf betreft, Gods „medearbeiders”. Wij mogen en zullen uit kracht van zijn ernst en lach beide nu lachen in de eerste plaats en den tegenstander voorts ernstig nemen vervolgens. In Catechismuseen is het aldus te zeggen: daar was eerst de zware, doodelijke ernst der mateloze ellende, daar was vervolgens de blijde gulle lach der verlossing, maar nu mag en moet er bij Gods verloste volk ook wezen zoowel de lach als de ernst der heiligmaking in dankbaarheid.

Lach.

Want hoor nu Paulus' toespraak: dat u dan niemand oordeele in spijs of in drank, in het stuk van feestdag enzovoorts, en dat niemand nu u overheersche naar zijn wil in (quasi-)nederigheid en dienst der engelen. Zoo rekent nu Paulus af met die „ernstige” christenen, of hen, die voorgaven dat te zijn. We zagen het reeds, zij konden zoo gewichtig doen, eenerzijds vreezend voor overheden en machten, blijkbaar omdat deze hen aan de stof konden kluisteren, anderzijds met pose van ootmoed de engelen vereerend en zoo de allure ophouden van hooge geestelijke menschen te zijn. Met dat soort ernst rekent de apostel radicaal af, nu hij in al het voorgaande van dezen brief zoo heeft gesproken over den Christus. In Hem woont de volheid, en Hij is het Hoofd van die engelen, dus hebt gij hen niet te vereeren, want zij zelf zijn aan Hem ondergeschikt, die ook uw Hoofd is. En die andere overheden en machten, daarvoor hebt ge niet bang te zijn en daarvoor niet zulk ontzag te koesteren, dat de toevlucht neemt tot ascetische lichaamskastijding als ware deze een probaat middel om aan hun invloed te ontkomen, — want hoe heeft hen God in Christus' kruis belachelijk aan de knak gesteld. Als het zoo staat, laat dan uw christelijk leven niet getypeerd zijn door die eigenwillige vrees, noch door dien eigenwilligen ootmoed. Laat dan niemand u de baas zijn met zijn schijnvrome argumenten. Leg dan al dat fraais triomfantelijk naast u neer. Laat u niet imponeren door wat zij afgeven op uw lichaam dat permanent onder het oordeel zou liggen, noch door wat zij voorgeven aan „deemoed” voor uw geest die met het hogere contact zoekt te bereiken. Lach dan om de heele sante kraam der eigengerechtigde ascese en mystieke indrukskerf. Lach weer blij tot het werkelijke leven, dat leven met lichaam en ziel, dat door Christus aan het licht is gebracht en in Hem de volheid begroeten mag.

Maar dan ook..... ernst.

Want mocht iemand meenen, dat op deze manier het „vleesch” maar den vrijen teugel wordt gelaten, dat nu de mensch „zijn gang kan gaan”, dat hij nu zijn lichamelijke driften niet meer heeft te regeeren en zijn geestelijke aspiraties niet meer heeft te controleren, ja zich niet meer geestelijk heeft te oefenen, laat hij dan weten, dat het met dit evangelie van den lachenden God der volkomen verlossing pas waarlijk ernst wordt bij zijn met-Hem-lachend-volk. Want zooals Zijn lach der verlossing pas kon open gaan uit

Iedere gedachte aan een regeerende synode moet daarom radicaal worden losgelaten, „want dat is niets anders als..... de paus.

De kerkeraden regeeren de kerken.....
En de kerkeraden maken nu verder de classen en synoden. Niet omgekeerd.

Classen en synoden hebben hun bevoegdheid van de kerkeraden. Niet omgekeerd.

En dat wel in gebondenheid aan de kerkenorde, die in art. 84 alle heerschappij over een kerk aan de andere kerken ontzegt.....

Een synode is slechts een tijdelijke samenkomst tot openbaring van het kerkverband, die niet de minste macht over de kerken heeft, maar een samenkomst van kerken is, om de betekenis van het kerkverband voor het heil der kerken en de eer des Heeren te laten gelden en aan de roeping der gezamenlijke kerken naar buiten uiting te geven.

En als de vergadering afgelopen is, dan is er geen synode meer; en dan is er geen classe meer; dan zijn er slechts kerken en in iedere kerk, wanneer de opzieners samen komen, kerkerad. En die kerkerad regoert zelf de gemeente naar Gods Woord in gebondenheid aan belijdenis en Kerkenorde, maar zonder verdere bepalingen, dan die hij zelf moet maken.”⁴¹⁾

C. V.

⁴¹⁾ Zie: De Heraut, 10-3-1893, No. 794.

UIT DE SCHRIFT

den ernst, waarmee Hij voor de zonde betaling vroeg, zoo kan en moet nu bij Zijn dankbaar volk de ernst weer betracht worden als vrucht van dien matelozen lach over Gods triomf en Satans nederlaag. Want nu weet die mensch, dat een uitgelachen Satan nog duizendmaal booser en gevaarlijker is voor wie in zijn bereik leeft, dan een die door God nog ernstig moest genomen worden. Nu weet gij zijn stuiprekkings in grooten toorn. En meer, nu weet ge pas iets van de kracht van uw boose vleesch, nu God zooveel alles, in moest zetten om den tegenstand te ontmantelen. Dus begint nu de verbeterde strijd. Nu begint de oorlog uit kracht van de overwinning. Nu zal de triomfeerende kerk, de lachende ook de strijdende zijn in zwaren ernst. Daarom..... doodt dan uw leden, die op de aarde zijn. Te weten hoerarij, onreinheid, schandelijke beweging, kwade begeerlijkheid, gierigheid welke is afgodendienst (3 : 5, v.). Nu gaat ge de zonde ontleden en specificeren en tevens zien in onderlinge verbanden, omdat ge de wet van God nu gaat zien in haar geestelijke samenhangen. En zoo, specificerend, gaat ge strijden, vechten, kruisigen, doden, begraven, dien „ouden mensch” namelijk. Ge lacht om dat strijdvlak, waar men beuzelt over kastijding van het lichaam. Want ge ontdekt nu, dat die menschen wel zeer gewichtig doen over de geestelijke oefening, maar dat het in den grond

der zaak zoo door en door oppervlakkig is en niets dan schijn en zelfbedrog. En ge ontdekt nu, dat de strijd, die wáárlijk ernstig heeten mag, op een ánder vlak ligt, tegen een anderen, heuschen vijand wordt gevoerd, een die woont in uw eigen zondig hart naar den ouden mensch. Nu ontdekt ge de voosheid van elk schema van hoog en laag van alle dialectiek en „spannings”-theologie, nu ontwaart ge de lichtzinnigheid van alle spreken over „de hogere dingen”, en ge keert terug en gaat over tot den werkelijken strijd, met open oogen nu, tegen de concrete zonden, in haar kwaliteit van overtreding van Gods nauwgezette geboden.

En zoo gaat ge nu daartegenover aandoen — neen, niet als hogere kennismenschen, maar als uitverkorenen Gods, heiligen en beminden — de innerlijke bewegingen der barmhartigheid, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid, en boven alles de liefde als den band der volmaaktheid. En ge ziet er nu zelf op toe, dat de vrede Gods in uw harten heersche. Voor het woord van Christus in zijn heerschappij maakt ge ruimte en ge onderricht en vermaant elkander met psalmen en liederen van het heil des verbonds. En dat alles in Jezus' naam, omdat Hij Heer is, dankende God en den Vader door Hem. — Want zoo concreet als de strijd tegen den ouden mensch moet zijn, zoo nu evenzeer de opstanding van den nieuwen. In dat stuk zegt ge niet „het moet me gegeven worden”, en stribt ge niet tegen „mijn natuur is nu eenmaal bits en stug” en „mijn aard is niet makkelijk en toegenegen”. Want ge hoordet dat ge in Christus alles ontvingt, wijl in Hem de volheid woont en Hij de tegenstanders zoo radicaal voor Vader onmaskerd heeft. Op dien grondslag zult ge zelf AANDOEN, en regeeren reeds de innerlijke bewegingen van het HART en zijn UITGANGEN niet minder. Ge laat niets over aan stemmingen, natuurlijke geaardheden, karaktertrekken, maar, dat alles kenende en in het licht van dit Evangelie nu pas scherp onderkende, bindt ge den strijd aan en staat ge op naar een duidelijke norm van het oneindige, maar scherp afgeteekende gebod des Heeren.

En nu wordt de strijd zwaar, en bitter voor het kwade vleesch dat al dezen tijd nog tegen is. Maar... zoals Uw God lacht, omdat Hij ernstig nam de tegenpartij die in den hemel kwam als een nauwkeurig getuige à charge, zoekend wien hij zou mogen verklagen, zoo moogt gij nu van dien lach uitgaan om ernstig te nemen diezelfde tegenpartij welke nu rondgaat als een brieschende leeuw zoekend wien hij zou mogen verslinden. Ge zijt strijdende kerk, niet om straks triumfeerende te worden, maar omdat ge triumfeerende zijt en het alleen in den weg van zoo verbeterde strijd kunt en moogt blijven. En aldus moogt ge de aarde beërven, de nieuwe, waar lach en ernst hun eeuwige harmonie en samenhang en eenheid zullen blijken gevonden te hebben in en om en voor en door Hem, wien gij met eeuwigen lach in volstrekten eeuwigen ernst onbelemmerd en voleind moogt loven en prijzen.

U.

H. J. S.

„De eerste en de laatste Bijbelhoofdstukken”, II, slot

KERKELIJK LEVEN

Ons vorige artikel kwam hierop neer, dat prof. v. Niftrik eerst dan met Marnix vruchtbaar zou kunnen spreken over de vraag, of hij enkele hoofdstukken van den bijbel al dan niet „schrapt”, indien vooraf ook door hem is erkend, dat hij over heel de Schrift anders denkt dan wij. Ik zou me kunnen voorstellen, dat prof. v. Niftrik b.v. op de vraag, of hij gelooft aan de „historische werkelijkheid” van Genesis 1—3 volmondig antwoordt „ja”; en dat hij daarmee op den eenvoudigen hoorder den indruk zou maken, toch wel heel anders tegenover deze hoofdstukken te staan, dan b.v. dr. Geelkerken, destijds in 1926, met zijn „hogere werkelijkheid”. Maar ben ik nu de plank heel ver mis, als ik geloof, dat prof. v. Niftrik, nader ondervraagd over zijn „ja” op bovengestelde vraag, toch zou moeten toegeven, en ook willen toegeven, dat het maar de vraag is, „wat vooreen historische werkelijkheid in dit geval bedoeld is”? En indien hij als geleerde erkent, dat „historische werkelijkheid” in zijn mond nog heel wat anders is dan in den mond van een gereformeerde, dan zal prof. v. N. meteen moeten toegeven, dat een gereformeerde, zonder hem ook maar in het minst te willen beleedigen, zeggen kan: maar wat u historische werkelijkheid noemt, dat noem ik heel wat anders; ik verklaar, dat u Genesis 1—3 „schrapt”. Daar moet prof. v. N. dan niet boos om worden; want als b.v. ook ik zoo'n dwaas ben in het lezen van den bijbel als K. Barth het, als hij eerlijk spreekt, van mij wel zeggen móet, want heusch, ik ben zoo'n dwaas, dan moet prof. v. N. van mij, K. S., zeggen: man, je begrijpt van de werkelijke bedoeling van Gen. 1—3 geen letter; je bent heusch, 't spijt me wel, maar 't moet er maar eens uit, je bent heusch een dwaas in het lezen van het toch wel historische werkelijkheid bezittende drietal kapitels Gen. 1—3; en, — wanneer iemand geen letter begrijpt van den zin

van een drietal hoofdstukken, dan „schrapt” hij ze eigenlijk; of oneigenlijk, hoe je het maar zeggen wilt. En als prof. v. N. van mij nu voortaan zegt, dat Marnix en ik Gen. 1—3 schrappen, dan zal ik niet in het minst boos wezen, ik zal me verheugen. Want aan al de barthiaansche dominees, en aan al de studenten buiten of binnen de Vrije Universiteit, die met Barth zoo'n beetje spelen, en aan alle studenten ook van dr. K. Dijk, die in het synodocratische Kampen de „Kleine Dogmatiek” van dr. van Niftrik heeft opgenomen (wat onder K. S. niet gebeurd zou zijn) onder de ter nadere bestudeering aan de studenten aanbevolen boeken, aan alle deze lieden zou dan duidelijk zijn, dat tusschen prof. v. N. en ons de Schrift ligt. En dat wij nog steeds met Assen het eens zijn, al zijn degenen, die ons uit de kerk geworpen hebben, voor een groeiend getal zelf aan Assen ontzonken; daarom deden ze het ook, al hadden ze ook andere motiefjes, gedictieerd o.a. door dr. K. Dijk.

Dat de Schrift ligt tusschen prof. v. N. en ons kan b.v. blijken uit volgende aanhalingen uit diens „Kleine Dogmatiek”:

„Het eerste het beste pamflet van „De Dageraad” kan ons ervan overtuigen (!) dat er gewoon menselijke fouten en vergissingen in den Bijbel staan; vergissingen in getallen, data, feiten..... Het komt er voor ons op aan, goed in te zien, dat het niet anders kan dan dat de Bijbel een zeer menselijk boek is” (199).

Kijk, dat ik de pamfletten van „De Dageraad” dom vind, doet hier weinig ter zake. Wel is hier ter zake, dat wij zeggen: hier schrapt men ons „gehalte”.

Dan:

„In dit verband merken wij..... op, dat de verhouding van goddelijke en menselijke natuur in den persoon van Jezus Christus, zooals de christo-

logie moet Woord

Nu he Smit uis theorie M menache Verdes

„De Waan

Dat formeert v. N.'s „Z e u g der, a l

En d ons, het 22, dan reerd z d e n. Ze

„geinspi bijbelho beleedige ken de

die doet, Houd d v. Niftr

„Wj het be maar

Schrf versel reerd de in wacht

Woord W o d d a t d e B

Zulke der — de bijbel behande

na wild dat niet v. N. n

verstand (hij kon landsche stab

waar van was d e n e

Precie Daarc wij, met

fessies, „conclus lag; w

Neen, mann we e de Velu

pen ze Gods het, als

de mys Nu z reforme en dat

„geloov dat dat manna, geen o

bath v oogenbl we van

dat ze, heid er laat ga

manna en dat intocht konden

levende. We z dat U

want d ik me, wat he

e i g e 1—3 w collega

christel een dit formeer

hooren als van op een

geversv schrift daarin

vraagd